

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

SZOCIÁLIS ÜGYEKÉRT ÉS TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 16884-2/2015

Hivatkozási szám: II/1220-3/2013.

Dr. Sulyok Tamás úr részére
alkotmánybíró

Alkotmánybíróság

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Tisztelt Alkotmánybíró Úr!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11 / 1220 - 4 / 2013.
Érkezett:	2015 MÁRC 27.
Példány:	1
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	PW

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt., szociális törvény) 2015. március 31-ig hatályos szövegében szereplő lakókörnyezet rendezettségére vonatkozó szabályozás megalkotásának célja kettős volt. Az előírás egyrészt eszközt nyújtott a települések vezetői részére a városok, községek rendezettségének előmozdítására annak érdekében, hogy a lakások, házak, kertek elhanyagolása ne jelentsen terhet a szomszédos ingatlanok lakói számára. E szándékkal párhuzamosan a szabályozás előmozdította a szociális ellátásban részesülő személyek egyéni felelősségvállalását és együttműködési készségét.

Az előírás természetéből adódóan a jogalkotói szándék a lakások, házak külső környezete rendezettségének megteremtésére irányult. A tárcához érkezett megkeresések, állásfoglalás kérések kapcsán számos esetben felhívtuk a figyelmet arra, hogy a szociális törvény milyen kereteket szab a lakókörnyezet rendezettségére vonatkozó szabályokat rögzítő önkormányzati rendeletek számára.

Az önkormányzatok arra rendelkeztek felhatalmazással, hogy rendeletükben meghatározzák, mely esetben minősíthető egy lakókörnyezet rendezettnek. Önkormányzati rendelet tehát azt szabályozhatta, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően mely külső ismérvek teljesülése esetén tekinthető a lakás, ház, udvar, kert, a kerítéssel kívül határos terület, valamint a járda tisztának, az ingatlan állaga, rendeltetésszerű használata, higiénikus állapota biztosítottnak.

Állásfoglalásainkban rögzítettük, hogy az ellátott maga választhatja meg, milyen eszközökkel kívánja lakókörnyezetét rendben tartani és az olyan tartalmú rendeletalkotás, amely valamely szolgáltatás igénybevételeitől teszi függővé a lakókörnyezet rendezettségét – így az ellátásra való jogosultságot – nincs összhangban a szociális törvény rendelkezéseivel.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által 2012 tavaszán lefolytatott, nem reprezentatív vizsgálat eredményei alapján – 2012. április 1-jével bezáróan – a lakókörnyezet rendben tartására vonatkozó követelményt összesen 1684 önkormányzat rendelete tartalmazott. (A tárca megkeresésére 3006 település, tehát a települések 94,6%-a adott választ.)

369 önkormányzat hozott olyan tartalmú rendeletet, amely szerint az aktív korúak ellátására (melynek formája rendszeres szociális segély vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatás

lehetett) való jogosultság feltétele a lakókörnyezet rendben tartása. 40 önkormányzat kizárólag a rendszeres szociális segélyben részesülők részére, 821 önkormányzat kizárólag a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők részére írta elő a lakókörnyezet rendezettségének követelményét. 59 önkormányzat hozott olyan tartalmú szabályozást, hogy csak a lakásfenntartási támogatásra való jogosultság esetén vizsgálendő a lakókörnyezet rendezettsége. További 395 önkormányzat döntött úgy, hogy mind az aktív korúak ellátásában részesülők mind a lakásfenntartási támogatásban részesülők számára előírja e követelményt.

2014 tavaszán tárcánk ismét vizsgálatot folytatott le a lakókörnyezet rendezettségével kapcsolatos gyakorlat megismerése érdekében. A beérkezett adatok alapján 2013. év folyamán a lakókörnyezet rendezettségére vonatkozó előírások megszegése miatt aktív korúak ellátása esetében 117 darab, lakásfenntartási támogatás esetében 147 darab jogosultság megszüntetésére került sor jogerősen. (A tárca megkeresésére 2769 település, tehát a települések 87,2%-a adott választ.)

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult, a módosítás keretében az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek. A változások érintik az alapvető jogok biztosának beadványával érintett két ellátás, az aktív korúak ellátása, valamint a lakásfenntartási támogatás szabályozását is.

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-étől kikerültek az Szt.-ből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg. A korábban megállapított jogosultságok az Szt. 134/C.§-ában foglalt átmeneti szabályok alapján legfeljebb 2015. december 31-ig folyósíthatóak. Az Szt. támogatásra vonatkozó szabályai – az átmeneti rendelkezéseket ide nem értve – március 1-jével hatályon kívül helyezésre kerültek.

2015. március 1-jétől a korábban jegyzői hatáskörben lévő **aktív korúak ellátása** járási hatáskörbe került. Tekintettel arra, hogy az ellátásra való jogosultságot a járási hivatalok állapítják meg, a járási hivatalok eljárásának egyszerűsítése érdekében a lakókörnyezet rendezettségére vonatkozó önkormányzati rendeleti szabályozás az Szt.-ből hatályon kívül helyezésre kerül. Az Sz. 33.§ (7) bekezdését a területi államigazgatási szervezetrendszer átalakításával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/3115. sz. törvényjavaslat helyezi hatályon kívül 2015. április 1-jétől. A javaslat 2015. március 20-án a köztársasági elnök aláírására vár.

Az alapvető jogok biztosának 2013 augusztusában kelt beadványában kifogásolt – a szociális és nyugdíjpolitikáért felelős tárca hatáskörébe tartozó – előírások tehát hatályon kívül helyezésre kerültek, illetve hatályon kívül helyezésükre a közeljövőben sor kerül.

Kérem válaszom szíves figyelembe vételét.

Budapest, 2015. március 24.,

Üdvözlettel:

Czibere Károly

